

Шановні студенти,

викладачі та співробітники!

22 січня ми святкуємо День Соборності України. Саме в цей день 1919 року на площі перед Софією Київською відбулася подія, про яку мріяли покоління українських патріотів: на багаточисельному зібранні було урочисто проголошено злуку Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки.

На згадку про цю подію 22 січня 1990 року наші сучасники поєднали живим ланцюгом злуки Схід і Захід України.

Сподіваємося, що територіальна цілісність України, навіки залишатиметься непорушною. Ми маємо бути свідомі того, що лише в єдності дій та соборності душ можемо досягти величної мети – побудови економічно й духовно багатой, вільної й демократичної України, якою пишатимуться наші нащадки.

Сердечно бажаємо вам, шановні громадяни, міцного здоров'я, щастя, добра, миру, злагоди і глибокої віри в гідне майбутнє рідного краю та України!

Редакція газети

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

28 грудня 2011 року відбулася конференція трудового колективу, на порядку денному якої розглядалися питання: звітна доповідь ректора університету професора Бойка О.Д. «Про підсумки діяльності колективу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя в 2011 році», затвердження нової редакції Статуту, дообрання членів Вченої ради університету.

З першого питання виступив з доповіддю ректор університету професор Бойко О.Д., який проаналізував діяльність нашого навчального закладу протягом року за такими основними показниками: перебіг вступної кампанії, організаційно-навчальна діяльність, науково-дослідна робота, міжнародна співпраця, виховна робота та фінансово-економічна діяльність. У всіх сферах діяльності колективу університету є певні досягнення і проблеми, над вирішенням яких ще слід працювати. Більшість з них пов'язані зі зменшенням контингенту студентів, що викликане об'єктивним зменшенням кількості абітурієнтів. Це впливає і на навчальну діяльність, і на кількісний склад професорсько-викладацького колективу, на фінансово-

економічний стан нашого навчального закладу. Але оскільки ці процеси були прогнозовані, то вдалося мінімізувати негативний вплив даних явищ.

У обговоренні доповіді взяли участь О.В.Забарний, декан філологічного факультету, Л.М.Мицик, декан історико-юридичного факультету, доцент О.В.Кавунник. Конференція

ухвалила затвердити доповідь ректора університету професора О.Д.Бойка та визнати результати діяльності навчального закладу протягом 2011 року задовільними.

Одногосно також була прийнята нова редакція Статуту університету, а третє питання викликало невелику дискусію, після якої більшістю голосів було дообрано до складу Вченої ради університету завідувача кафедри права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін доцента О.В.Желібу.

Конференція закінчилася на приємній ноті: присутні привітали В.В.Суховєєва із присвоєнням йому звання професора та студентку V курсу історико-юридичного факультету Ольгу Гузь, яка за результатами обласного туру конкурсу стала «Кращим студентом України».

Наш кор.

КРАЩИЙ НАУКОВЕЦЬ РОКУ

18 січня 2012 року відбулося засідання комісії з підведення підсумків конкурсів «Науковець року університету», «Молодий науковець року університету», «Рейтингу кафедр» за 2011 рік. Окрім визначення переможців конкурсу комісія вперше з моменту заснування конкурсу внесла пропозиції щодо відзначення викладачів та кафедр в окремих номінаціях за високі показники в науковій та науково-методичній роботі:

1. ПИХТІНА Ніна Порфирівна, завідувач кафедри дошкільної освіти – за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти і науки як учасника кращого проекту «Науково-освітній потенціал України»;
2. КОВАЛЕНКО Євгенія Іванівна, завідувач кафедри педагогіки – за підготовку і видання у 2011 р. 10 збірників наукових праць «Наукові записки. Психолого-педагогічні науки» як головний редактор цього видання;
3. САМОЙЛЕНКО Григорій Васильович, завідувач кафедри світової літератури та історії культури – за підготовку та видання у 2011 році 9 збірників наукових праць «Література і культура Полісся» та 2 збірників наукових праць «Наукові записки. Філологічні науки» як головний редактор цього видання;
4. КОВАЛЬЧУК Олександр Герасимович, завідувач кафедри української літератури – за підготовку та видання (у співавторстві) двох підручників «Українська література» з грифом МОН МС України академічного і профільного рівня;
5. Кафедра фізики – за підготовку і видання 5 навчальних посібників і 1 підручника з грифом МОН молодьспорту України;
6. Кафедра вокально-хорової майстерності – за підготовку лауреатів та дипломантів міжнародних та всеукраїнських конкурсів;
7. Кафедра хімії – за отримання патенту на винахід, результати якого використовуватимуться у медицині;
8. Кафедра біології – за публікацію наукових досліджень студентів спільно з викладачами;
9. Кафедра педагогіки – за високу результативність у підготовці кандидатів наук.
10. Кафедра загальної та практичної психології – за підготовку та публікацію наукових досліджень студентів у журналах, що рекомендовані ВАК України як фахові з психології.

За високі показники в науковій та науково-методичній роботі, вагомий внесок у розвиток фундаментальних та прикладних досліджень у 2011 році визнані кращими науковцями року університету і нагороджені такі конкурсантки:
із природничих наук

I премією – МЕЛЬНИЧУК Олександр Володимирович, доктор фізикоматематичних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків. Він рекомендований до участі в конкурсі конкурсною комісією фізикоматематичного факультету. У поточному році мав 13 публікацій, з них – 9 наукових, 4 – навчально-методичного характеру. Найбільш значні наукові праці: підручник із грифом МОН молодьспорту України «Фізика. 7 клас» (у співавторстві), 230 с.; навчальний посібник з грифом МОН молодьспорту України «Основи теоретичної фізики», 432 с. (у співавторстві), навчальний посібник із грифом МОН молодьспорту України «Лабораторний практикум з молекулярної фізики та основ термодинаміки» (у співавторстві), 254 с.; навчальний посібник з грифом МОН молодьспорту України «Механіка. Лабораторний практикум» (у співавторстві), 250 с.; 2 статті в міжнародних журналах. Брав участь у роботі 4 міжнародних конференцій. Під його керівництвом студенти підготували 4 наукові статті та 5 наукових доповідей.

II премією – СМАЛЬ Ігор Вікторович, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії. Рекомендований до участі в конкурсі конкурсною комісією природничо-географічного факультету. У поточному році видано 8 друкованих праць. Із них: 5 – наукових і 3 навчально-методичного характеру. Найбільш значні наукові праці: навчальний посібник «Географія туризму», 29,8 др.арк. (з грифом МОН молодьспорту України); навчальний посібник «Соціально-економічна географія світу: загальна характеристика», 12,75 др.арк.; навчальний посібник «Туристичне країнознавство в таблицях і схемах» (у співавторстві), 22 др.арк. Під його керівництвом

8 студентів виступили з доповідями на конференції молодих науковців і 10 студентів підготували та опублікували статті в різних студентських збірниках.

Загальна кількість балів – 1103 б.

III премією – СУХОВЄЄВ Володимир Володимирович, доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри хімії. Рекомендований до участі в конкурсі конкурсною комісією природничо-географічного факультету. У поточному році мав 49 публікацій, з них 47 – наукових та 2 навчально-методичного характеру. Найбільш значні наукові праці: навчальний посібник «Біоорганічна хімія», 12,6 др.арк., навчальний посібник «Основи біотехнології», 7,5 др.арк., 4 статті у міжнародних та 12 статей у фахових виданнях України. Плідно займається студентською науковою роботою. Під його керівництвом 44 студенти виступили з доповідями на конференції молодих науковців і 4 студенти підготували статті в «Студентський Вісник». Загальна кількість балів – 953 б.

із гуманітарних наук

I премією – БОЙКО Олександр Дмитрович, доктор політичних наук, професор, ректор університету. Рекомендований до участі в конкурсі конкурсною комісією історико-юридичного факультету. У поточному році має 11 публікацій. Усі – наукового характеру. Найбільш значні наукові праці: навчальний посібник з грифом МОН молодьспорту України: «Історія України. Тести 6-11 класи», 15 др.арк.; монографія «Аналітичні доповіді Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України» (у співавторстві), 25 др.арк.; навчальний посібник «Сугестивні технології маніпулятивного впливу» (у співавторстві), 248 с. Брав участь у 12 міжнародних, 11 всеукраїнських конференціях. Керує дисертаційним дослідженням 1 аспіранта. Плідно займається студентською науковою роботою. Під його керівництвом підготовлено і опубліковано 6 студентських статей.

Загальна кількість балів – 1205 б.

II премією – ГОРОДЕЦЬКА Ірина Альбінівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін. Рекомендована до участі в конкурсі конкурсною комісією історико-юридичного факультету. У поточному році має 43 публікації. З них – 41 наукова публікація і 2 – навчально-методичні. Найбільш значні наукові праці – монографія «Адміністративно-юрисдикційна діяльність державного інспектора з контролю за використанням та охороною земель: проблеми правозастосування та шляхи вдосконалення», 10,10 др.арк.; навчальний посібник «Адміністративне право України», 11,13 др.арк., 5 статей у фахових виданнях України. Брала участь у 30 міжнародних конференціях, 2-х – всеукраїнських. Плідно керує студентською науковою роботою, під її керівництвом студенти підготували 6 наукових статей і 7 наукових доповідей на конференцію. Загальна кількість балів – 1129 б.

III премією – КОВАЛЕНКО Євгенія Іванівна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки. Рекомендована до участі в конкурсі конкурсною комісією факультету психології та соціальної роботи. Має в поточному році 23 публікації, з них 20 наукових та 3 навчально-методичного характеру. Найбільш значні наукові праці: навчально-методичний посібник з грифом МОН молодьспорту України «Класний керівник: пошук інновацій», 32,9 др.арк.; монографія «Софія Русова», 9,5 др.арк.; 6 статей у фахових виданнях ВАК України. Є відповідальним редактором і рецензентом збірника наукових праць «Наукові записки. Психолого-педагогічні науки». У цьому році вийшло 10 випусків цього збірника. Керує науковою роботою 3-х аспірантів. 2011 року відбувся захист 3-х кандидатських дисертацій, науковим керівником яких була конкурсантка. Загальна кількість балів – 935 б.

Вітаємо переможців і бажаємо їм подальших наукових успіхів.

МОЛОДИЙ НАУКОВЕЦЬ РОКУ

18 січня відбулося підведення підсумків конкурсу на звання «Молодий науковець року університету» за 2011 рік. Комісія ухвалила: за високі показники у науковій та науково-методичній роботі, вагомий внесок у розвиток фундаментальних та прикладних досліджень у 2011 році рекомендувати Вченій раді визнати кращими молодими науковцями року університету і нагородити конкурсанти:

з гуманітарного напрямку

I премією – ДУДЧЕНКО Оксану Сергіївну, старшого викладача кафедри права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін, кандидата юридичних наук. Рекомендована до участі у конкурсній комісії історико-юридичного факультету. У поточному році має 32 публікації, з них 29 – наукового та 3 навчально-методичного характеру. З них найбільш значні наукові праці: монографія «Правові та організаційні засади діяльності колегій органів виконавчої влади України» (у співавторстві), 12,6 др.арк.; навчальна програма для організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників та вчителів загальноосвітніх навчальних закладів, 1,9 др.арк. (з грифом МОН молодьспорту України); навчально-методичний посібник «Історія держави і права України та зарубіжних країн», 14,2 др.арк.; 7 статей у виданнях, які затверджені ВАК України як фахові з юридичних наук; брала участь у 14 міжнародних конференціях. Плідно займається студентською науковою роботою. Під її керівництвом студенти підготували і опублікували 9 наукових статей і виступили з 5 доповідями на конференціях. Захистила кандидатську дисертацію. Загальна кількість балів 985 б.

II премією – ЛІСОВЦЯ Олега Васильовича, доцента кафедри со-

ціальної педагогіки та соціальної роботи. Рекомендований до участі у конкурсній комісії факультету психології та соціальної роботи. У поточному році має 13 публікацій. З них – 9 наукових та 4 – навчально-методичного характеру. Найбільш значні: навчальний посібник «Сучасні інформаційні технології у професійній діяльності соціального педагога та практичного психолога» (у співавторстві), 4,7 др.арк.; навчальний посібник з грифом МОН молодьспорту України «Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України», 13,5 др.арк.; 3 статті у фахових виданнях ВАК України, 3 статті – у міжнародному журналі. Брав участь у роботі 5 міжнародних конференцій. Активно займається студентською науковою роботою. Студенти під його керівництвом підготували та опублікували 6 статей у студентському науковому збірнику та виступили з 5 доповідями на конференції молодих науковців. Є стипендіатом Кабінету Міністрів України. Загальна кількість балів – 762 б.

III премією – КРИВОБОКА Олександра Павловича, старшого викладача кафедри історії України. Рекомендований до участі у конкурсній комісії історико-юридичного факультету. У поточному році має 3 публікації, з них 2 – наукового, 1-навчально-методичного характеру. Найбільш значні: монографія «Діяльність політичних партій на півночі Лівобережжя України у кінці XIX – на початку XX століття», 22,6 др.арк.; навчально-методичний комплекс «Історія України» (у співавторстві), 5,7 др.арк. Брав участь в 1 міжнародній, 2-х всеукраїнських конференціях. Активно займається студентською науковою роботою. Під його керівництвом підготовлена наукова студентська робота на Всеукраїнський конкурс, керує дипломними роботами студентів. Загальна кількість балів: 457 б.

з природничого напрямку

I премією – ГАВІЙ Валентину Миколайовну, доцента кафедри біології. Рекомендована до участі в конкурсній комісії природничо-географічного факультету. У поточному році має 13 публікацій. З них: 1 стаття у міжнародному журналі, 2 статті у фахових виданнях ВАК України, 8 матеріалів доповідей наукових конференцій, 2 статті в інших виданнях. Брала участь у 1 міжнародній і 2 всеукраїнських конференціях. Плідно займається науковою студентською роботою. Під її керівництвом студенти підготували 3 статті і 3 доповіді на конференції. До жовтня 2011 року була стипендіатом Кабінету Міністрів України. Загальна кількість балів – 139 б.

II премією – ЄВТУШЕНКО Альону Іванівну, асистента кафедри фізики (132 б.). Рекомендована до участі в конкурсній комісії фізико-математичного факультету. У поточному році має 4 наукові публікації наукового характеру. З них: 1 стаття у міжнародному журналі і 2 статті у фахових виданнях України, решта в інших виданнях. Брала участь у 1 міжнародній та 2 всеукраїнських конференціях. Захистила кандидатську дисертацію. Активно займається студентською науковою роботою. Загальна кількість балів – 132 б.

III премією – ТАРАСЕНКО Оксану Володимирівну, асистента кафедри вищої математики рекомендована до участі в конкурсній комісії фізико-математичного факультету. У поточному році має 4 наукові праці. Це матеріали наукових доповідей на конференціях, статті у фахових виданнях України з теми кандидатської дисертації. Брала участь у роботі 3 міжнародних конференцій. Плідно працює над завершенням кандидатської дисертації. Загальна кількість балів – 95 б.

Вітаємо переможців і бажаємо їм подальших наукових успіхів.

КРАЩА КАФЕДРА РОКУ

18 січня 2012 року відбулося засідання комісії з підведення підсумків рейтингу кафедр університету за 2011 рік. Очолює комісію проректор з науково-педагогічної та методичної роботи Самойленко О.Г.

Комісія ухвалила за високі показники в науковій та науково-методичній роботі рекомендувати Вченій раді визнати кращими кафе-

драми року університету за 2011 рік і нагородити:

з гуманітарного напрямку

I премією – кафедру дошкільної освіти – 2916 б.;

II премією – кафедру права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін – 2702 б.

III премією – кафедру історії України – 2498 б.

з природничого напрямку

I премією – кафедру географії – 2219 б.

II премією – кафедру хімії – 1973 б.

III премією – кафедру прикладної математики, інформатики та освітніх вимірювань – 1737 б.

Решта кафедр займають свої місця в рейтингу кафедр університету відповідно до кількості балів.

До 151-річчя з дня народження академіка Юхима Федоровича

В історії Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя немало цікавих сторінок, пов'язаних з долею його знаменитих випускників, які своїми працями прославляють старовинний вуз. 2011 рік – ювілейний рік, коли виповнилося 150 років з дня народження Юхима Федоровича Карського.

На його батьківщині в Гродненському держуніверситеті імені Я.Купали відбулися передювілейні XII Міжнародні карські читання 20-21 травня 2010 року. Як і всі попередні читання, організатором яких є професор кафедри російської мови Конюшкович М.І., все пройшло на високому рівні. Присутність А.А.Карського, правнука академіка Ю.Ф.Карського, надало ще більшої урочистості цій зустрічі вчених із різних країн. Ми брали участь у роботі пленарного засідання (виступали ніжинці А.С.Біла, О.В.Забарний) і секцій (керівником однієї з них була доцент В.М.Бережняк, Ніжин), побували на батьківщині в

ся раніше невідомі відомості із біографії Ю.Ф.Карського; низка доповідей присвячена Карськіани – огляду літератури про Ю.Ф.Карського, розгляду нових граней в науковому спадку цього вченого..., формуються актуальні теоретичні і методологічні проблеми сучасного мовознавства».

Alma mater Ю.Ф.Карського відгукнулася на цю подію відкриттям іменної аудиторії 17 жовтня 2011 року. На стендах аудиторії представлені основні етапи життя і наукової діяльності нашого знаменитого випускника, який у 1881 – 1885 рр. навчався на слов'янсько-російському відділенні Ніжинського історико-філологічного інституту. На першому стенді «Життєвий шлях» розміщені фотографії, починаючи з дитинства, його сім'ї, родичів, коротко викладені віхи його біографії.

Другий стенд «Ніжинський період (1881 – 1885)» висвітлює роки навчання Ю.Ф.Карського, його перші наукові дослідження, відгук про

Наукові Карські читання в аудиторії 215 Гоголівського корпусу

представляє численні праці академіка, присвячені вивченню діалектів східнослов'янських мов (російської, української, білоруської); розкривається його значення в дослідженні рідної білоруської мови, відзначається значення 3-х томного видання книги «Белорусы» – головної пам'ятки його життя.

На п'ятому стенді «Ю.Ф.Карський і сучасність» ми насилу помістили наявний у нас матеріал і частину фотографій, які поетапно відображають усі 12 Карських читань, що відбулися на сьогодні в різних містах (Гродно, Ніжин, Мінськ).

Шостий стенд «Ніжинська Карськіана» присвячений читанням, що проводилися в Ніжині. 13-14 травня 1998 р. відбулися VII читання, в яких брали участь 120 вчених із України, Білорусі, Польщі, Росії; 18 – 19 вересня 2007 р. під час XI читань була відкрита меморіальна дошка в честь академіка Ю.Ф.Карського в присутності правнука О.О.Карського і вчених із шести країн (Україна, Білорусь, Росія, Польща, Словаччина, Литва).

Оскільки зібраний нами матеріал за 13 років дослідження творчості Ю.Ф.Карського виявився вельми широким, то ми створили ще й закритий стенд. Там представлені фото всіх Читань, збірники Читань, книги, подаровані правнуком Олександром Олександровичем.

У підготовці і оформленні іменної аудиторії брали участь колеги кафедри української мови доценти Пугач В.М. та Бережняк В.М. Подяку і підтримку ми отримували від декана факультету, від колег з інших кафедр. Приходять відгуки і привітання, процитую одне з них, на-

Ректор НДУ професор О.Д.Бойко, правнук академіка О.О.Карський та декан філологічного факультету О.В.Забарний в іменній аудиторії Ю.Ф.Карського

селі Лаша, де нас зустрічали хлібом-сіллю і гарною білоруською піснею жителі в'юски (села), ми спілкувалися з учнями прекрасної сучасної сільської школи.

За результатами конференції вийшов збірник матеріалів «Е.Ф.Карский и современное языкознание», у передмові до якого відзначено, що в ньому «містяться доповіді пленарного засідання, в яких повідомляють-

його роботи професора Р.Брандта, який викладав у ті роки в Ніжині і в майбутньому зіграв важливу роль у науковій діяльності Карського.

Третій стенд «Суспільна, педагогічна і наукова діяльність Ю.Ф.Карського» розкриває багатогранність життєдіяльності вченого в роки роботи в м.Вільно, Варшава, Петроград.

Четвертий стенд «Ю.Ф.Карський – дослідник слов'янських мов»

Карського

правлене на нашу адресу: «Захоплююся Вашим ентузіазмом. Дай Бог Вам ще горіти і горіти. Вітаю! І величезне спасибі в Вашій особі усій Україні, що вона стала ненькою для великого білоруса. Від імені всієї нашої Білорусі кланяюся Вам, велика трудівнице!» (Конюшкевич Марія Йосипівна, доктор філологічних наук, професор Гродненського державного університету імені Янки Купали).

Виразили слова вдячності колегам, які допомагали мені, професор Литвинова О.І. (Кам'янець-Подільський), професор Бублейник Л.В. (Луцьк), професор Бойко Н.І. (Ніжин), багато колег із білорусі. У газетах «Ніжинський вісник» (10.11.2011) і «Деснянська вільна» (10.11.2011) з'явилася замітка журналістки Онищенко Н., яка відзначила, що іменна аудиторія в Ніжині – це друга музейна експозиція, присвячена відомому вченому. Перша була відкрита в 1964 році в школі білоруського села Лаша, де народився Ю.Ф.Карський. Додам, що і в музеї Гродненського університету давно створена широка експозиція, яку наша ніжинська делегація на XII Карських читаннях (травень 2010, Гродно) поповнила деякими документами.

Ми створили іменну аудиторію з метою продовжити роботу з вивчення спадку Ю.Ф.Карського. На базі цієї аудиторії плануємо проводити наукові семінари, конференції, круглі столи.

Перший такий семінар відбувся на відкритті іменної аудиторії 17.10.2010 – «Вивчаючи спадок Ю.Ф.Карського».

«Слово про прадіда» – тема виступу О.О.Карського. Він повідомив, що скоро закінчить книгу про прадіда і презентацію згоден провести в Ніжинському університеті.

На семінарі також виступали доценти Бережняк В.М., Біла А.С., Пугач В.М., Забарний О.В. і наша випускниця (2011) Верхулевська Н.А.

Усі організаційні питання буде вирішувати створена нами «Рада аудиторії Ю.Ф.Карського», у складі якої кілька викладачів і студентів.

Думається, що така робота буде плідною, оскільки студенти, беручи участь в різних заходах, в наукових дослідженнях, відкриють ще не одну цікаву сторінку в історії нашого вузу.

Алла Біла, доцент кафедри російської мови

Знайомтесь: аудиторія імені Ю.Ф.Карського

1 січня 2011 року виповнилося 150 років від дня народження академіка-лінгвіста Юхима Федоровича Карського (1861 – 1931).

Наш вуз має пряме відношення до життя і діяльності видатного вченого-білоруса: у 1881 – 1885 рр. Юхим Новіцький (у документах інституту – Карський) навчався в Ніжинському історико-філологічному інституті на слов'яно-російському відділенні.

торії належать невтомній А.С.Білій.

Зайдіть в оновлену аудиторію 214 Гоголівського корпусу і ви зможете ознайомитися з матеріалами, які висвітлюють життєвий шлях ученого: освітню, педагогічну, наукову діяльність (Вільно, Варшава, Петербург). Для відвідувачів представляють інтерес стенди, що знайомлять з Карським – дослідником слов'янських мов. перш за все відзначимо різ-

А.С.Біла розповідає про Ю.Ф.Карського в іменній аудиторії академіка

У нашому вузі живий інтерес до особистості і наукового спадку Ю.Ф.Карського виявляє доцент кафедри російської мови А.С.Біла. У 1996 році Алла Степанівна брала участь у Карських читаннях, що пройшли в Гродненському університеті імені Янки Купали, і запропонувала проводити Карські читання в усіх містах, де жив і працював учений: у Ніжині, Вільно, Варшаві, Мінську, Ростові-на-Дону, Санкт-Петербурзі. На сьогоднішній день читання регулярно проводяться в Гродно і Ніжині.

У 2010 році в Гродно відбулися передювілейні Карські читання, а в ювілейному 2011 році 17 жовтня - у Ніжинському державному університеті відкрилася іменна аудиторія Ю.Ф.Карського при сприянні і фінансуванні керівництва вузу. Ідея, зібрані матеріали про життя і діяльність вченого, представлені на шести стендах, оформлення ауди-

номаніття і змістовність матеріалів, представлених на них: копії документів, видання книг вченого, фотографії Карського, його сім'ї і оточення різних років, навчальні заклади, бібліотеки, де працював лінгвіст, та ін.

Ознайомившись з матеріалами, переконалися, що доцент А.С.Біла, сама білоруска, з любов'ю і відданістю готувала до відкриття аудиторію імені Ю.Ф.Карського, білоруса, що присвятив себе дослідженню мови свого народу і братніх слов'янських народів.

Ця аудиторія – не просто данина пам'яті вченого, а каталізатор творчого і дослідницького начала в кожному справжньому лінгвісті. Проникніться духом цієї аудиторії і держайте!

Галина Савченко, старший викладач кафедри світової літератури та історії культури

«Золоті у вас випускники...»

Від редактора: Скажу зразу відверто про те, чим мене вразила ця стаття. У Гоголівському вузі існує гарна традиція його випускників: збиратися влітку та відзначати річницю випуску. Особливо багато колишніх студентів Ніжинської вищої школи прямує до Ніжина, відзначаючи «круглі» дати свого випуску. Не стало винятком і літо 2011 року, коли група випускників фізико-математичного факультету відзначала 45 років з дня випуску.

Але більш за все мене вразила автор цієї статті, яка поіменно пам'ятає випускників далекого 1966 року. І не тільки знає їхні імена, але й те, як склалася доля майже кожного з них. Напевне, небагато знайдеться таких учителів, які б пам'ятали усіх своїх учнів, яким давали півтвірку в житті протягом десятиліть. А Тамара Дмитрівна знає і пам'ятає. Якби її запитали, то вона могла б розказати мало не про кожного свого студента (знаю з власного досвіду), про своїх колег, про прикметні особливості того чи іншого часу її роботи. Але газетні шпальти не можуть вмістити того всього, як не можуть вмістити і книги спогадів, які видає Тамара Пінчук.

І якщо ви цікавилися історією Ніжинської вищої школи, то до рук вам обов'язково потрапляли її книги. А ще ви знайомі з Тамарою Пінчук за фотографіями Гоголівського вузу, які вже давно стали візитною карткою нашого навчального закладу.

Хочеться сподіватися, що хтось також згадає і напише про Тамару Дмитрівну Пінчук свою книгу, за якою ми зрозуміємо, в чому криється секрет такої доброї пам'яті і великого серця цієї жінки.

Серед багатьох славних традицій нашого університету красиве місце посідають зустрічі випускників. Найбільше емоцій припадає на кінець червня – початок липня – такий зручний для вчителів місяць. Отож літо 2011 року збрало (за моїми спостереженнями) чи не найбільше тих, хто приїхав вклонитись рідному вузові і згадати всі дорогі подробиці студентського життя.

Минулого літа зустрічались (тільки по фізико-математичному факультетові) три випуски: 1966, 1971, 1976 років.

28 червня зібрались уже маститі, поважні, уже майже всі пенсіонери 1966 року випуску. Сорок п'ять років віддано школі, молодому поколінню, своїй країні. Це була третя зустріч за ці довгі сорок п'ять років. Найбільш хвилюючим був той момент, розповідала згодом Ніна Білан, коли збиралися на вулиці Богуна під гуртожитком. Новоприбула група підходила і розглядала тих, хто там вже стояв. Часом не впізнавали одна одну, або помилялися. Заперечування, вигуки, сміх і сльози... Обнімалися, плакали від радості. Буквально через кілька хвилин спілкувалися, неначе й не розставалися, неначе ми все ті ж студенти, що й були. Великі і незабутні враження принесли ці зустрічі. Вони наповнюють серця емоціями, хорошими враженнями, знаннями про однокурсників. Міцна дружба об'єднувала нас, додавала сил, прикрашала життя.

Дві групи цього випуску приїхали не в повному складі. Хтось не зміг, а дев'ять випускників з курсу пішли з життя.

Стараннями Тані Бігун на столі 215 аудиторії засвітилось дев'ять свічечок поруч із портретами померлих друзів. Згадали кожного з них поіменно. Пухом їм земля...

Знаю по собі, що в спогадах про студентські роки немає ні меж, ні кінця. Радісно було спостерігати емоції, згадки про окремі події в житті кож-

ми, гідними звання вчителя, гідними своїх викладачів. Ми захоплювалися гострим розумом Леоніда Івановича Нестеренка. Любили за

ної, звіти про своїх чоловіків, а особливо про кількість власних дітей.

Добрим словом згадувались викладачі. Думки на цю тему узагальнила лідер групи «Б» Ніна Білан: хочу висловити думку всього нашого курсу про свій рідний інститут, його викладачів.

З висоти прожитого життя тепер так зрозуміло чому була така добра, ласкава, позитивна енергетика в інституті, коли ми ходили його коридорами, коли сиділи в 215 аудиторії, коли були в музеях. Таке було незбагненне відчуття чогось близького, рідного в час зустрічі. І велике вдовolenня.

То ж, як бачите, ми всі трудилися на важкій ниві освітянській. І трудилися добре, не посоромили інститут. Дійсно були бджілками роботящи-

добре серце і талант Лідію Іванівну Колесник. Олена Лаврентіївна Богма була для нас світлою людиною. Привітна, мила, добра. А коли заходила на лекцію Тамара Дмитрівна Пінчук, ми дивилися на неї і дивувалися. Впевнена, ділова, знаюча господиня навчального процесу. І дуже справедлива. Володимир Іванович Жельов, людина великої душі, організатор. Ми пам'ятаємо перебування у спортивному таборі інституту в с.Кладьківка. Нічні походи по Десні. Разом з Володимиром Івановичем була його дружина, вона вчила нас готувати рибу юшка.

Старшокурсники лякали нас предметом математичного аналізу. Але з Василем Івановичем Тульчієм

ми полюбили цей предмет і осилили його без проблем. Бо Василь Іванович добре знав цю науку, застосовував нові активні форми навчання.

Михайло Іванович Проскура – «швидка допомога». Він так швидко відчував, хто потребує допомоги. Порадить, підтримає, підкаже вихід із ситуації. І талановитий викладач. Людмила Костянтинівна Фурса – «наша класна» завжди переживала щодо організації нашого дозвілля. Ми багато подорожували. Я працювала перший рік і у мене виникло питання щодо уроку. Написала в інститут Михайлу Павловичу Тарабану. Отримувати від нього цілу бандероль. Повністю розроблений урок, усі матеріали, виготовлені до практичної роботи. Дуже була приємно вражена і трохи було незручно, що заради мене Михайло Павлович стільки витратив часу, коштів. Ніколи не забувала про його такий благородний вчинок. Відписала, подякувала.

Ми ніколи не боялися зайти до свого декана – Андрія Степановича Одарича. Він завжди вислуховував, давав пораду. Був дуже простою людиною, людиною обов'язку.

В и к л а д а ч і - в е т е р а н и
М.С.Кармінський, А.М.Соломаха, зам. декана В.Р.Кумеський, ст.викладачі В.Ю.Назаров, С.І.Казакова, В.О.Томек, В.І.Каснер, І.Я.Довгоброд – це все наші шановані викладачі, знаючі, творчі. Весь викладацький склад, що працював з нами, це були люди високих моральних чеснот і цінностей. Вклали в нас не тільки знання із спеціальності, а й найкращі людські якості, вчили добру і справедливості.

Ніна Іванівна Яцько після інституту поїхала на роботу в Закарпатське село Синевірська Поляна. Там поряд з чоловіком, учителем живе й зараз. Вчителями працюють її донька та онука. Ось така династія. Це не поодинокій випадок і не тільки на цьому курсі. Багато дітей наших випускників обрали вчительську професію.

Не могу не розповісти ще про одну хвилюючу подію на цьому курсі. Коли зібрались на зустрічі у 2008 році, Паша Макарівна Сергієнко встала і, зі сльозами на очах, сказала спасибі, дорогі дівчата, за допомогу. Ви відривали від своєї стипендії і давали гроші тим, хто її не одержував. Без вас я б інституту не закінчила. Ви мені всі рідні, дорогі й найкращі. Паша Макарівна працювала в Польському районі. Чорнобильське горе погнало її спочатку в Черкаси, потім у Крим, і, нарешті, осіла в Лубенському

районі. Має трьох синів і доньку, всім дала вищу освіту. Працювала і організатором, і директором школи.

Скажу так: красива молодь навчалася у нашому інституті! Молоді вчителі готові були до всього прикласти свої руки. Їм діставалась не тільки робота в школі але й великий діапазон громадської роботи. Вони були активістами в житті сільських рад, ворушили роботу сільських клубів, готуючи для них учнівську самодіяльність.

Ніна Миколаївна Білан – заступник директора школи, вчитель першої категорії, голова педагогічного товариства, член інспекції у справах неповнолітніх при виконкомі сільради. Більше десяти років займається (і зараз) благодійницькою роботою: будинок престарілих, діти-сироти, реабілітаційні центри. Уявіть, будь ласка, читачу, що за цим стоїть.

Чудове виховання давав своїм випускникам наш інститут-університет. Вони плідно трудилися і ставали майстрами своєї справи. Я зробила маленьку статистику. В групі «Б» було сім учителів вищої категорії, дев'ять – першої, вісім завучів – заступників директора, один директор, три вчителі методисти, два організатори виховної роботи, двоє голів сільрад, троє депутатів сільради. Відмінниками освіти (тут не враховані) були чи не всі. У групі «А» такі ж показники посад, обов'язків, досягнень.

А ще уміли наші випускники узагальнювати досвід, передавати його іншим. Лідія Миколаївна Вороненко, учитель-методист, член журі обласної комісії з олімпіад, випустила дві книжки для тих, хто працює з 10 – 11 класами: «Дидактичні матеріали з алгебри» та «Дидактичні матеріали з геометрії», виховала п'ять вчителів математики.

Досвід Валентини Миколаївни Чупіки приїздили вивчати з білорусі, Росії, України.

Марія Кузьмівна Калюжна виховала більше двадцяти педагогів, з них вісім стали математиками. У її школі зараз працює чотири математики! Який безцінний матеріал для педагогічної книги!

Скажіть, читачу, яка за всім цим стоїть любов до своєї справи, мудрість, сила волі і патріотизм?

Це ж саме хочу сказати ще про двох славних дівчат з групи «А» цього ж випуску. Це особливо заслужені дівчата: Галя Ільченко і Таня Бігун. У Конотопській школі, куди Галя прийшла на роботу, годин математики не було і вона погодилась на старшу

піонервожату. Її відмінна робота в школі одразу кинулась у вічі міському комсомолу і її запросили очолити там відділ листів. Міській газеті теж сподобалась Галя і її запросили в газету очолити той же відділ. Час пішов стрімко і Галя як по східцях покрокувала до посади заступника редактора, а далі й до самого редактора міської газети. «Конотопський край». Три десятиліття було віддано газеті. Я не читала тієї газети, але впевнена, що там було багато потрібної педагогіки.

Невтомна Галина Андріївна створила і очолила Конотопську організацію НСЖУ, писала нариси і книги. Її внесок у медійну скарбницю був вагомим, тому присвоєння їй високого звання «Заслужений журналіст України» було цілком логічним. Я дивлюся на її фотокартку. Таке красиве обличчя з ледве помітною усмішкою інтелігентної жінки. Її, на жаль, уже нема... усі, хто знав цю жінку, продовжують її любити і згадувати.

А тепер про Таню Бігун, згодом Данько. Вона – «Заслужений працівник культури»! В Іванківській середній школі, викладаючи улюблену математику, одночасно була й організатором виховної роботи. Ну не могли не помічати в цій молодій учительці безмежної енергії, уміння якісно, чесно і зацікавлено виконувати свою роботу, скільки конкурсів, фестивалів, диспутів було проведено з школярами!

І це ще не все. Її стараннями в районі було відкрито три музеї: найрозкішніший Іванківський краєзнавчий музей ткацтва (про роботу «заслуженого працівника культури», лауреата Шевченківської премії ткали Галини Іванівни Верес) і музей Героя Радянського Союзу І.В.Сергієнка в селі Підгайне.

Усі заходи вимагали коштів. Бо треба було мати постолі, музичні інструменти, обладнання для музеїв та ще й платити художнім керівникам. Усе це треба було знайти і вона знаходила. Уявляєте, скільки треба було витратити для цього фізичних і моральних сил? Отож, у 1989 році Тетяна Трохимівна заслужено одержала таке красиве і почесне звання.

Ось такі наші випускники. Взагалі, слава про них іде вже давно. Завідувачі обласними відділами освіти завжди в першу чергу обирали ніжинських випускників. Якось мій знайомий завідувач районним відділом освіти сказав так: «У вас золоті випускники!» І він не помилився. Теперішнім майбутнім учителям є з кого брати приклад.

Тамара Пінчук

Конкурс дитячих малюнків

Профкомом працівників університету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя наприкінці 2011 року було оголошено конкурс малюнків дітей співробітників «Кришталева зимонька». Конкурс проводився з 10 грудня по 10 січня.

Оргкомітет конкурсу, до якого входили голова профкому працівників Лейберов О.О., доцент кафедри дошкільної освіти Матвієнко С.І., головний бібліотекар Осіпова Г.С., виробили критерії, за якими відбувалося оцінювання представлених на конкурс робіт. Перш за все, усі представлені роботи були розподілені на вікові групи: 2 роки – 6 років (дошкільний вік); 7 років – 9 років (молодший шкільний вік); 10 років – 12 років (середній шкільний вік); 13 років – 16 років (молодший юнацький вік). Роботи оцінювалися з обов'язковим урахуванням особливостей формування умінь і

навичок у галузі живопису дітей різних вікових категорій.

До участі в конкурсі було подано 34 роботи, серед яких журі обирало найкращі, враховуючи самостійність виконання роботи, творчість, відсутність шаблонів, композицію малюнка (наприклад, у пейзажному малюнку це правильна передача форми, розміру, простору, перспективи, лінії), оригінальність, розробленість образу (передача характерних ознак об'єкта картини), рівень техніки, гнучкість (кількість категорій, використаних дітьми у змісті малюнка), відповідність сюжету малюнка зазначеній тематиці робіт тощо. Очолювала журі доцент кафедри дошкільної освіти Матвієнко С.І.

Усі учасники конкурсу отримали солодкі призи. Переможці ж отримають цінні подарунки: альбоми для малювання, набір двосторонніх кольорових олівців або гуашевих фарб.

Отже, переможцями стали:

вікова група від 2 до 6 років: Гордієнко Тимур та Дудченко Володимир;
вікова група від 7 до 9 років: Луняк Маргарита та Ігнатенко Олексій;
вікова група від 10 до 12 років: Федорець Марина.

Спеціальний приз отримала Приплавко Ірина, роботи якої надзвичайно сподобалися членам журі.

На засіданні профкому, на якому обговорювалися результати конкурсу, було запропоновано продовжити започатковану традицію та розширити творчі межі конкурсу. Тепер до участі в конкурсі приймаються роботи виконані в таких художніх техніках, як солоне тісто, паперопластика, модульне оригамі, квілінг, витинанки, вишивка.

Представляємо вам кращі роботи конкурсанти.

АЛМА МАТЕР

Засновник — колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друкаркуш.
Тираж 900 примірників.
Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради — Станіслав Зінченко

Редактор: Наталка Ландар

Члени ради: Григорій Самойленко, Олександр Гадзінський, Анатолій Ролік, Петро Моцяка

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м.Ніжин Чернігівської обл., вул.Кропив'янского,2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almatmater.ndu@gmail.com
Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Наталка Ландар
Фото М.Михайленко
Віддрукована у Видавництві НДУ імені М.Гоголя
Замовлення №14